

Szent-Györgyi Albert 75 éves

A világhírű tudós — akitnek nevét szegedi egyetemi tanár korában, fiatalon, 44 évesen kapta szárnyára a világhír, 1937-ben, amikor Nobel-díjjal tüntették ki —, szeptember 16-án ünnepli 75. születésnapját. A budapesti orvos-biológus és nagy kitüntetés esztendejében már közel tíz esztendeje vezette a szegedi orvosdudományi egyetemen a vegytani és szer-vekémi intézetet. Előzőleg azonban dolgozott Pozsonyban, Prágában, Berlinben, Hamburgban, aztán hat évig Hollandiában, később Angliában és az Egyesült Államokban. Tekintélyes, ismert orvos volt tehát, amikor 1928 októberében Szegedre került. Azoknak a 29 éves korában megkezdett kutatásoknak a végeredményeként, amelyekért a Nobel-díjat kapta, mint ismeretes, paprikából állított elő C-vitamint. De gazdag tudományos munkásságának más természetű eredményeire is felfigyeljen a tudományos világ. Főképpen az úgynevezett izom-biológiában és a sejtlégzés terén tett alapvető megállapításai nagyfontosságúak.

Szent-Györgyi professzor 1944 tavaszán, Magyarországon náci megszállásának napjait tanított Szegeden. A felszabadulás után Budapesten dolgozott egészen 1949-ig, amikor elhagyta az országot. Azóta az USA-ban él.

Az utóbbi esztendőben több előadást és cikket közölték a magyar folyóiratok. Kitűnik ezekből, amit a magyar közönség más forrásokból is ismer, hogy Szent-Györgyi professzor az amerikai tudományos világ lelkiismeretét hosszú idő óta szenvedélyesen harcol az atomháború fenyegetése ellen, továbbá, hogy bár nem rákkutató, szép eredményeket ért el egy szövetszövetkező, tehát rákosodást gátló anyag kidolgozásában.

Képünk 1937-ben az akkor már Nobel-díjas tudósról Liebmann Béla, az ismert szegedi fotóriporter készítette.

Néhány igazán nagy hordó belsejében akár táncra is kerekedhetne az idén a szüretre gyülekező vendégcsereg. Az őszre a kádárok sok olyan bortárolót újítottak fel, amelyek belsejében hosszú, magassága pedig a két és fél métert. Ezek a hordók azonban kis öccsei lehetnek azoknak a hatalmas góliátoknak, amelyek legnagyobb része ma már műemlékek számát. Az ország legnagyobb hordóját, a Rákóczi-hordót, ezélt nyolc évvel Kecskemétről szállították át a Tata melletti Bajra. A hatalmas alkotmány 726 hektó nedűt fogad be és ami kül-

Hordó- góliátok

nösen érdekes, még őrzik meg az utókor számára. Mi volt ezeknek a hatalmas tárolóknak a „titka” és miért nem készítenek hasonlóan nagy hordókat manapság? Nos, elsősorban anyaghiány miatt. A régi, nagy hordók majdnem kivétel nélkül a szlavyöntőlgyből készültek, mégpedig budafoki III-as számú pincészet büszkeségét, a 336 hektos monstrumot azonban eredeti formájában gá-
hoz nagy tölgyfá-

ra volt szükség, nem is beszélve arról, milyen nagy erőt fejtett ki a kádármaszter, amikor az óriás hordó elemeit ki-munkálta és össze-állította.

Manapság a kisebb hordó a divat; a 70, a 100, esetleg a 160 hektos. Ha a méretek változtak is, továbbra érvényes azonban az évszázados vélemény: a jó borhoz ászokhordó kell. Mert a minőségi értelemszerűen fontos a bor „lélegzése”, ami igazán csak akkor tökéletes, ha a folyamatot a fa-ban, építőiparban, a kereskedelemben, a közlekedésben és a mezőgazdaságban dolgozó fiatal mérnökök, közgaz-

Pályázat ifjú műszakiak és közgazdászok részére

Mint e hasábkon már jó-néhányszor hírül adhattuk, Csongrád megye és Szeged ifjú szakemberei általános eredményesen, gyakran pedig kitűnően szerepeltek az országos iparági pályázatokon. Most a SZOT elnöksége és a KISZ Központi Bizottság intéző bizottsága a Kommunista Magyarországi Pártja és a KISZ megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére pályázatot hirdet az iparban, építőiparban, a kereskedelemben, a közlekedésben és a mezőgazdaságban dolgozó fiatal mérnökök, közgaz-

dászok és technikusok részére. Itt van tehát az újabb alkalom a már megszerzett hírnév öregbítésére.

A pályázat célja, hogy a fiatal műszakiak és közgazdászok sajátos formában is részt vehessenek a jubileumi évforduló tiszteletére kibontakozó szocialista munkaverseny-mozgalomban. A pályamunkák — a műszaki fejlesztéssel, az automatizálással, a minőség javításával, a jobb munkafeltételek megteremtésével, a vállalati feladatok gazdaságos megoldásával — a dolgozók érdekeit szolgálják. Egyben a tehetség, szakmai felkészültség bizonyítására is alkalmat adnak.

A pályázaton azokkal a szakdolgozatokkal lehet résztvenni, amelyek a Szaktanács elnöksége és a KISZ KB intéző bizottsága által meghirdetett „Kiváló Ifjú Mérnök, Közgazdász és Technikus” mozgalom keretében 1968-ban készültek el és szerzőik elnyerték a „kiváló” címet. A vállalati értekelés után a legjobb pályamunkákat — a javaslatokkal együtt — a fel-

sőbb KISZ-bizottságokhoz kell eljuttatni — december 5-ig —, hogy december 30-ig a területi értékelést elvégezhessék. Értékelésre egyébként csak azok a pályamunkák számíthatnak, amelyeknek alkalmazhatóságát, gazdaságosságát a vállalat igazolja és felhasználására kötelezettséget vállal. A legjobb pályamunkák 1969. január 15-ig a szakdolgozatok országos pályázatára kerülnek.

A pályázat díjai iparáganként: I. díj: emléklapok, arany fokozat, elismerő oklevél és 4000 forint pénzjutalom, II. díj: emléklapok, ezüst fokozat, elismerő oklevél és 3000 forint pénzjutalom, III. díj: emléklapok, bronz fokozat, elismerő oklevél és 2000 forint pénzjutalom. Az OMFB, az OTH és az illetékes minisztériumok a célkitűzéseiket legjobban segítő pályamunkákat különdíjakban részesítik. Az országos helyezett pályamunkák készítői a fenti díjazáson túl elnyerhetik a Kiváló Felaláló és Újító cím egyes fokozatait. Az országos bírálóbizottság javaslatára a legszívesebben alkotások — a követelményeknek eleget téve — doktori értekezés alapját is képezhetik. A díjak odaítéléséről országos bíráló bizottság dönt és 1969 tavaszán, a Forradalmi Ifjúsági Napok keretében hirdet eredményt.

Korányi- emlékérem

A Korányi Frigyes TBC és Tüdőgyógyász Társaság szombaton Alapítványt a tuberculozis és a pneumológia területén címmel anket rendezett a Semmelweis-teremben. Az előadások megkezdése előtt dr. Barát Irén, a Társaság elnöke átnyújtotta az 1968. évi Korányi Frigyes emlékérmeket dr. Földes Istvánnak, az orvos-tudományok doktorának, az Országos Korányi TBC Intézet tudományos igazgatójának a tuberculozis alapvető kutatásokban és elméleti kutatásokban végzett kiemelkedő munkásságáért.

Filmrejtvény

1. 1948. augusztusban államosították a magyar filmgyártást. Mi a címe az államosítás után elkészült első magyar filmnek?
Valahol Európában. (1)
Talpalatnyi föld. (x)
Beszterce ostroma. (2)
2. Ki volt a rendezője az államosítás után készült első játékfilmnek?
Bán Frigyes. (1)
Radványi Géza. (x)
Keleti Márton. (2)
3. Ki rendezte a nagysikerű Mágus Miska című filmet?
Gertler Viktor. (1)
Keleti Márton. (x)
Ránódi László. (2)
4. Mi volt annak a filmnek a címe, amely az 1949-es Marienske Lazne-ban megrendezett fesztiválon a Munkadíjjal tüntették ki?
Enek a búzamezőkről. (1)
Valahol Európában. (x)
Talpalatnyi föld. (2)
5. Ki volt az államosítás után elkészített első színes film férfi főszereplője?
Benkő Gyula. (1)
Soós Imre. (x)
Szirtes Ádám. (2)
6. 1949-ben hány játékfilmet gyártottak hazánkban?

7. (1)
10. (x)
18. (2)
7. 1949-ben gyártott és bemutatott Ludas Matyi című filmnek hány rendezője volt?
3 (1)
2 (x)
1 (2)
8. Ki alakította a Dérnyé című film női főszerepét?
Tolnay Klári. (1)
Ferrari Violetta. (x)
Petress Zsuzsa. (2)
9. Ki a rendezője a Dérnyé című filmnek?
Keleti Márton. (1)
Kalmár László. (x)
Máriássy Félix. (2)
10. Ki rendezte a Különös házasság című filmet?
Keleti Márton. (1)
Kalmár László. (x)
Máriássy Félix. (2)
A hatfordulós rejtvenypályázat hatvan kérdésének megfeszítését a 6. forduló után egyszerre kell beküldeni a következő címre: Csongrád megyei Moziüzemi Vállalat, Hódmezővásárhely, Zrínyi utca 2. A borítékra feltűnő helyen ráírandó: FILMREJTVÉNY.

Engedményes vásár!

4 hullámsávú rádió
20% árengedmény:
780 Ft helyett
624 Ft
Rádió szett
250 Ft helyett
40% árengedmény:
150 Ft

Szeptember 30-ig

Ezermester és Ötörör Bolt.
Szeged, Kigó u. 5. sz.
xS, 57 183

Áramszünet

Az Áramszolgáltató Vállalat közli, hogy 1968. szeptember 16-tól 18-ig 7-16 óráig Gógol u. Jósika u., Bolyai u., Tolbuhin sgt., Londoni krt. által határolt területen időszakos

áramszünet lesz.

A Budapesti Őszi Vásáron

és az ország minden szaküzletében
SZEPTEMBER 6-TÓL
(a vásár megnyitásától)
AZ EDDIGI 12 HAVI GARANCIA HELYETT

24
HAVI
GARANCIÁT

adunk az
ELEKTHERMAX
háztartási
készülékeire.

A tsz-ek házilag beruházásainak építőanyag-ellátása

Az 1969. évi beruházásokhoz szükséges fa- és építőanyagokról az AGROKER vállalatok a legkedvezőbb feltételekkel kívánnak gondoskodni. A termelőszövetkezetek fejlesztési tervükből szeptember közepéig teljes részletezéssel összeállíthatják az épületek anyagszükségletét és tájékoztathatják az AGROKER vállalatokat, megjelölve az építkezés várható időpontját is. Ebben az esetben az AGROKER a fa- és építőanyagokat

A KIVÁNT MINŐSÉGBEN ÉS MÉRETBEN,
A LEGMEGFELELŐBB IDŐBEN ÉS
A LEGOLCSÓBBAN SZÁLLÍTJA

a TÓVÁL-oknak és a tsz-eknek, hogy az istállók olcsón és idejében elkészülhessenek.

TÓVÁLOK! Vagontételben rendeljék az építő- és faanyagot az AGROKER vállalatoknál, mert IGY OLCSÓBB!

Az AGROKER vállalatok előzetes tájékoztatása a jövő évi fa- és építőanyag-szükségletéről költségmegtakarítást eredményez.

HL. 107

Álljon meg az autóbusz!

Csiszár Géza, Marx tér 17. szám alatt lakó olvasónknak úgynevezett összvonalas autóbuszjegye van, Újszegeden dolgozik. Azért váltott ilyen jegyet, hogy a szőregi, a deszki vagy éppen a kübekházi autóbuszjárat is tudjon utazni. Panaszolja, hogy a Vedres utcai megállóban többször nem állnak meg az autóbuszok. Augusztus 28-án három-

gyed háromkor sem állt meg a deszki és a kübekházi járat, pedig többen le akartak szállni.

Kátai Ferenc, a 10. AKÖV személyforgalmi osztályvezetőjének tájékoztatása szerint a megállóhelyeken meg kell állnia az autóbusznak, ha le- vagy fel-szálló utas van. A levélben említett járat vezetőjét figyelmeztették az előírások betartására.

Ki rakassa át a cserépkályhát?

Özvegy Fejős Gézáné, Kossuth Lajos sugárút 23. szám alatt lakó olvasónk lakásában — amely az Ingatlankezelő Vállalat tulajdona — 1963-ban épített a vállalat új cserépkályhát. Most szükséges lenne átrakni, de az IKV, illetve a házkezelőség nem hajlandó elvégeztetni ezt a munkát. Levélírónk kérdezi, a bérlo vagy a tulajdonos köteles-e cserépkályha átrakási költségeit viselni.

Kószó József, a Szegedi Ingatlankezelő Vállalat igazgatója tájékoztatása szerint az újonnan beépített cserépkályhával kapcsolatos későbbi munkák költségei a bérlo terhelik, illetve az építéstől számított 25 éven belül minden ilyen munkát a bérlo végezteszhet el a házkezelőség előzetes hozzájárulása, engedélye alapján. Erre érvényes hatósági rendelet van.

VASÁRNAP,
1968. SZEPTEMBER 15.

DEL-MAGYARORSZAG 5